

Introducerea Evangheliei după Ioan

Sabat după-amiază

De memorat:

„La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu.” (Ioan 1:1).

În prima săptămână am tratat finalul Evangheliei după Ioan, care explica de ce a scris Ioan evanghelia. Studiul din această săptămână ne întoarce la începutul evangheliei, unde Ioan prezintă direcția în care, inspirat de Duhul Sfânt, intenționează să îl conducă pe cititor. În primele cuvinte sau paragrafe ale scrierilor lor, autorii Noului Testament prezintă adesea temele pe care intenționează să le acopere. La fel face și Ioan, ale cărui teme sunt prezentate ca parte dintr-un amplu arc cosmic ce cuprinde adevăruri fundamentale despre Isus Hristos – adevăruri ce se întind până dincolo de începuturile creației.

Această prezentare de la începutul cărții le oferă cititorilor, care știu deja că Isus este Mesia, un avantaj pe care personajele din carte nu l-au avut. Cititorul poate vedea clar marile teme asupra cărora evanghelistul revine în timp ce spune istoria lui Isus Hristos. Aceste mari teme sunt plasate în perioada istorică a vieții pământești a Domnului Isus.

Studiul din această săptămână va începe cu Introducerea (Ioan 1:118) și îi va rezuma temele principale. Acestea vor fi apoi analizate și în alte contexte din Evanghelia după Ioan.

Duminică, 13 octombrie

La început – Logosul divin

1. Citește Ioan 1:1-5. Ce transmit aceste cuvinte despre Cuvântul, Isus Hristos?

Ioan 1:1-5

1. La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu.
2. El era la început cu Dumnezeu.
3. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.
4. În El era viața, și viața era lumina oamenilor.
5. Lumina luminează în întuneric, și întunericul n-a biruit-o.

Evangelhia după Ioan începe cu acest gând uimitor: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu” (Ioan 1:1). Această frumoasă frază conține o atât de mare profunzime a gândirii încât de-abia o putem înțelege.

În primul rând, evangelistul face trimitere la creație, la Geneza 1:1, „la început”. Cuvântul era deja acolo înainte de începutul universului. Astfel, Ioan afirmă existența eternă a lui Isus. Apoi, „Cuvântul era cu Dumnezeu”. În Ioan 1:18, Ioan spune că El este „în sânul Tatălui”. Indiferent cum încercăm să ne închipuim că arată exact acest lucru, ceva este sigur: Isus și Tatăl au o legătură strânsă. Apoi Ioan spune: „Cuvântul era Dumnezeu”. Dar cum poate Cuvântul să fie *cu Dumnezeu* și în același timp *să fie Dumnezeu*?

Răspunsul îl găsim în limba greacă. Greaca are articol hotărât, dar nu are și articol nehotărât. Prin urmare, important pentru noi este că articolul hotărât din limba greacă indică în mod precis ceva, un anumit obiect sau o anumită persoană.

În expresia „Cuvântul era cu Dumnezeu”, termenul „Dumnezeu” este articulat, făcând astfel trimitere la o persoană anume, la Tatăl. *Și Cuvântul era cu Tatăl*. În expresia „și Cuvântul era Dumnezeu”, termenul „Dumnezeu” nu are articol, ceea ce în acest context arată caracteristicile divinității. Isus este Dumnezeu – nu Tatăl, dar este în continuare Fiul divin al lui Dumnezeu, a doua Persoană a Dumnezeirii.

Apostolul confirmă această înțelegere, întrucât în Ioan 1:3,4 spune că Isus este Creatorul tuturor lucrurilor create. Orice ființă sau lucru care cândva nu exista, dar care a venit la existență, a fost făcut numai prin Isus, Dumnezeul Creator.

„Din zilele veșniciei, Domnul Isus Hristos era una cu Tatăl; El era «chipul lui Dumnezeu», chipul măreției și maiestății Sale, «strălucirea slavei Lui»” (*Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 19).

De ce este dumnezeirea deplină a Domnului Hristos o parte atât de importantă din teologia noastră? Ce am pierde dacă Isus ar fi doar o ființă creată?

Cuvântul S-a făcut trup

2. Citește Ioan 1:1-3,14. Ce ne spun aceste versete că a făcut Isus, Dumnezeu Însuși, și de ce este acesta cel mai important adevăr pe care l-am putea cunoaște vreodată?

Ioan 1:1-3,14

1. La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu.
2. El era la început cu Dumnezeu.
3. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.
14. Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava Singurului născut din Tatăl.

Ioan își începe evanghelia nu cu numele „Isus” sau cu rolul Lui de Mesia/Hristos, ci cu termenul *logos*. În perioada în care a scris Ioan, diverse filozofii foloseau termenul *logos* cu referire la structura rațională a universului sau pentru a exprima în sine ideea de logică și rațiune. De asemenea, concepția influentului filozof antic Platon împărțise realitatea în două sfere. Una era sfera cerească și imuabilă, unde exista perfecțiunea absolută. Cealaltă era sfera noastră – degradabilă, schimbătoare, o reprezentare cât se poate de imperfectă a sferei desăvârșite de sus, oriunde ar fi existat aceasta. (Platon nu a răspuns niciodată la această întrebare.) Unele filozofii au identificat *logosul* ca un intermediar abstract între formele eterne și cele degradabile, pământești de aici.

Ioan folosește termenul într-un mod complet diferit. El susține că adevărul, *logosul*, nu este un concept eteric și abstract care plutește între cer și pământ. *Logosul* este o persoană: Isus Hristos, care S-a făcut trup și a locuit printre noi (Ioan 1:14). Pentru Ioan, *logosul* este Cuvântul lui Dumnezeu. Mai important, este Dumnezeu comunicat, adică El S-a dezvăluit omenirii în modul cel mai radical: Dumnezeu *S-a făcut* unul dintre noi. În Evanghelia după Ioan, *logosul* Îl reprezintă pe Dumnezeul cel veșnic, care intră în timp și în spațiu, care vorbește, acționează și relaționează cu oamenii la nivel personal. Dumnezeul etern a devenit om, unul dintre noi.

În Ioan 1:14, apostolul indică faptul că *logosul* „S-a făcut trup și a locuit printre noi”. Cuvântul grecesc de bază care este tradus cu „a locuit” înseamnă „a ridicat un cort”. Ioan face aluzie la Exodul 25:8,

unde Dumnezeu le-a spus israeliților să facă un sanctuar, o structură sub formă de cort, pentru ca El să poată locui în mijlocul lor. Tot la fel, la întrupare, Isus, Fiul divin al lui Dumnezeu, a luat trup omenesc, acoperindu-Și slava pentru ca oamenii să poată intra în contact cu El.

Meditează la implicațiile celor scrise de Ioan aici. Dumnezeu însuși, Creatorul, S-a făcut om, unul dintre noi și a locuit aici printre noi. (Nici nu am ajuns încă la faptul că a murit pentru noi!) De ce ar trebui să fie o mare sursă de încurajare acest adevăr uimitor?

Marti, 15 octombrie

A auzi sau a nu auzi Cuvântul

3. Citește Ioan 1:9-13. Ce realitate dură descrie Ioan aici despre cum Îi răspund oamenii lui Isus?

Ioan 1:9-13

9. Lumina aceasta era adevărata Lumină, care luminează pe orice om, venind în lume.
10. El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut.
11. A venit la ai Săi, și ai Săi nu L-au primit.
12. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu;
13. născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.

Introducerea, Ioan 1:1-18, descrie nu numai cine este Isus Hristos, Cuvântul (*logos*), ci și modul în care oamenii din lume se raportau la El. În Ioan 1:9, El este numit *adevărata Lumină*, care luminează pe orice om venind în lume. Acea lumină luminează lumea, făcând-o inteligibilă, de înțeles. C. S. Lewis exprimă astfel această idee: „Cred în creștinism așa cum cred că răsare soarele, nu doar pentru că îl văd pe el, ci pentru că, datorită lui, văd toate celelalte” („Is Theology Poetry?”, 1944).

De asemenea, să ne uităm la implicațiile celor afirmate în Ioan 1:9! Lumina vine la toată lumea, dar nu toată lumea primește lumina. După cum vom vedea în studiul de mâine, o temă majoră în Evanghelia după Ioan este modul în care oamenii Îl primesc sau Îl resping pe Isus. Aici debutează această temă. Trista litanie este că Mesia a venit la poporul Său, poporul Israel, dar mulți nu L-au primit ca Mesia.

În Romani 9 – 11, Pavel tratează aceeași temă tragică, aceea că mulți evrei L-au respins pe Isus. Dar Pavel nu încheie într-o notă negativă, spunând de fapt că mulți evrei, împreună cu neevreii, Îl vor accepta pe Isus ca Mesia al lor. Într-adevăr, el avertizează neamurile/neevreii să nu se laude considerându-se mai presus de evrei. „Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un măslin care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un măslin bun, cu cât mai mult vor fi altoiți ei, care sunt ramuri firești în măslinul lor?” (Romani 11:24).

În mod asemănător, Ioan spune că toți cei care Îl primesc pe Isus ca Mântuitor vor deveni copii ai lui Dumnezeu. Lucrul acesta are loc prin credința în numele Său. (Vezi Ioan 1:12,13.) Aici apare legătura dintre Introducerea și Încheierea Evangheliei. În Ioan 20:31, apostolul prezintă de ce a scris – „ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și, crezând, să aveți viața în Numele Său”. Prin urmare, Introducerea și Încheierea alcătuiesc un fel de unitate, concepte înrudite care încadrează conținutul evangheliei. Această relație face trimitere la scopul general al Evangheliei după Ioan – acela ca oamenii să fie salvați prin credința în Isus Hristos ca Mântuitor al lor.

Cum s-a schimbat viața ta în urma faptului că ai devenit fiu sau fiică a lui Dumnezeu?

Miercuri, 16 octombrie

Teme recurente: credința-necredința

4. Citește Ioan 3:16-21; 9:35-41 și 12:36-46. Cum repetă aceste texte tema credința-necredința, care apare în Introducere?

Ioan 3:16-21

16. Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.
17. Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El.
18. Oricine crede în El nu este judecat; dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu.
19. Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.
20. Căci oricine face răul urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele.

21. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.”

Ioan 9:35-41

35. Isus a auzit că l-au dat afară; și, când l-a găsit, i-a zis: „Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?”

36. El a răspuns: „Și cine este, Doamne, ca să cred în El?”

37. „L-ai și văzut”, i-a zis Isus, „și Cel care vorbește cu tine Acela este.”

38. „Cred, Doamne”, I-a zis el; și I s-a închinat.

39. Apoi Isus a zis: „Eu am venit în lumea aceasta pentru judecată: ca cei ce nu văd să vadă, și cei ce văd să ajungă orbi.”

40. Unii din fariseii care erau lângă El, când au auzit aceste vorbe, I-au zis: „Doar n-om fi și noi orbi!”

41. „Dacă ați fi orbi”, le-a răspuns Isus, „n-ați avea păcat; dar acum ziceți: „Vedem.” Tocmai de aceea, păcatul vostru rămâne.

Ioan 12:36-46

36. Câtă vreme aveți Lumina printre voi, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat și S-a ascuns de ei.

37. Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El,

38. ca să se împlinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia: „Doamne, cine a dat crezare propovăduirii noastre? Și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?”

39. De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis:

40. „Le-a orbit ochii și le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu, și să-i vindec.”

41. Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El.

42. Totuși, chiar dintre fruntași, mulți au crezut în El; dar, de frica fariseilor, nu-L mărturiseau pe față, ca să nu fie dați afară din sinagogă.

43. Căci au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.

44. Iar Isus a strigat: „Cine crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.

45. Și cine Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

46. Eu am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric.

În Evanghelia după Ioan, omenirea pare să fie împărțită în două mari categorii: cei care cred în Isus și Îl acceptă ca Mesia și cei care, având oportunitatea să creadă, aleg să nu creadă. Unsprezece dintre ucenici fac parte din prima categorie, la fel ca alții, precum Nicodim (care vine încet la credință), femeia de la fântână și bărbatul orb din naștere. Din a doua categorie fac parte fariseii și conducătorii preoților, oamenii de la minunea hrănirii celor cinci mii și chiar și unul dintre ucenici, Iuda.

Este interesant că substantivul „credință” (gr. *pistis*) nu apare niciodată în Evanghelia după Ioan. Dar verbul „a crede” (gr. *pisteuō*) apare de 98 de ori, din totalul de 241 de ocurențe ale acestui verb în Noul Testament. Acest verb redă într-adevăr o foarte importantă temă în Ioan. Această utilizare a verbului în locul substantivului poate indica latura activă a procesului devenirii unui creștin. A fi un credincios al lui Isus este ceva ce facem, este o acțiune, care se exprimă prin modul în care trăim, nu doar printr-un set de convingeri. După cum știm, și diavolul crede în Isus (vezi Iacov 2:19).

În Ioan, principala diferență dintre cele două categorii de oameni este modul în care se raportează la Isus. Credincioșii, sau cei care ajung să creadă, sunt deschiși față de El, chiar și când El îi confruntă sau îi muștră. Vin la Isus și nu fug de El. El este Lumina care strălucește asupra lor. Și prin credință, devin copii ai lui Dumnezeu.

Necredincioșii, pe de altă parte, vin în general la Isus ca să se certe cu El. Aceștia iubesc întunericul, nu lumina. Vorbele Lui li se par greu de acceptat sau consideră că El calcă tradiții vechi și nu le împlinește așteptările. Îl judecă, în loc să lase lumina Lui să îi măsoare și să îi judece. Această atitudine s-a văzut desigur de nenumărate ori la conducătorii religioși, care, la modul ideal, ca lideri spirituali ai națiunii, ar fi trebuit să fie primii care să Îl fi acceptat pe Isus.

Cât de activ și practic îți trăiești credința zi de zi, dincolo de acceptarea la nivel intelectual că Isus Hristos este Mesia? (Vezi Matei 7:21-23.)

Matei 7:21-23.

21. Nu oricine-Mi zice: „Doamne, Doamne!” va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.

22. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: „Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?”

23. Atunci le voi spune curat: „Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege.”

Teme recurente: slava

5. Citește Ioan 17:1-5. Ce a vrut să spună Isus când a zis: „Tată, a sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine”?

Ioan 17:1-5

1. După ce a vorbit astfel, Isus a ridicat ochii spre cer și a zis: „Tată, a sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine,
2. după cum I-ai dat putere peste orice făptură, ca să dea viața veșnică tuturor acelor pe care I-ai dat Tu.
3. Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos pe care L-ai trimis Tu.
4. Eu Te-am proslăvit pe pământ, am sfârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac.
5. Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea.

Studiul de ieri a analizat firul narativ pământean, omenesc, din Evanghelia după Ioan, cu conflictele și interacțiunile dintre oameni, având întotdeauna în centru identitatea lui Isus și ce face El. Studiul de astăzi se concentrează pe firul narativ divin, cosmic, care se găsește de asemenea în Ioan.

Introducerea începe cu acest fir narativ cosmic. Isus este prezentat ca Fiul divin al lui Dumnezeu, Creatorul universului. Din nou, tot ceea ce nu a existat, dar a luat ființă, s-a făcut numai prin Isus. „Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El” (Ioan 1:3). Dar pasajul continuă cu aprecierea gloriei întrupării Sale în ființă umană (Ioan 1:14). Ioan folosește termenii „slavă” (*doxa*, strălucire, splendoare, faimă, onoare) și „a proslăvi” (*doxazō*, a lăuda, a cinsti, a preamări, a glorifica), pentru a exprima ideea de onoare primită atât din partea oamenilor, cât și din partea lui Dumnezeu.

În Ioan, ideea glorificării lui Isus este legată de conceptul ceasului Său, adică momentul morții Sale (compară cu Ioan 2:4; 7:30; 8:20; 12:23–27; 13:1; 16:32; 17:1). Crucea este ceasul Său de glorie. Această idee este paradoxală, pentru că răstignirea era modul cel mai rușinos și umilitor de execuție în lumea antică romană. Acest contrast incredibil, Dumnezeu pe o cruce, ilustrează îmbinarea firului narativ uman cu cel divin. La nivel omenesc, Isus a murit în agonie, un criminal disprețuit, strigând în neputință: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce

M-ai părăsit?”. Această latură umană, întunecată a crucii este prezentată în mod special în Matei și în Marcu (Matei 27:46; Marcu 15:34). Dar partea glorioasă a crucii este prezentată în special în Luca și în Ioan (Luca 23:32-47; Ioan 19:25-30). Este un loc al salvării, al harului și unde Fiul lui Dumnezeu Se predă Tatălui.

Cât de ironic! Gloria cea mai mare a lui Dumnezeu se manifestă în ocara Sa cea mai mare – purtarea păcatelor lumii de către El Însuși.

Gândește-te ce înseamnă salvarea noastră din păcat, dacă a necesitat ceva atât de drastic precum prezența lui Dumnezeu Însuși pe cruce! Cât de rău este păcatul?

Vineri, 18 octombrie

Un gând de încheiere

Suplimentar: Ellen G. White, Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus, capitolul 1

„Domnul Isus spunea: «Și, după ce voi fi înălțat de pe pământ, voi atrage la Mine pe toți oamenii» (Ioan 12:32). Hristos trebuie să-i fie arătat păcătosului drept Mântuitorul care a murit pentru păcatele lumii. Când privim la Mielul lui Dumnezeu înălțat pe crucea Golgotei, taina mântuirii începe să se contureze în mintea noastră, iar bunătatea lui Dumnezeu ne duce la pocăință. Prin moartea pentru cei păcătoși, Domnul Hristos a manifestat o iubire care depășește limitele înțelegerii noastre. Pe măsură ce păcătosul o contemplă, această dragoste îi sensibilizează inima, îi impresionează mintea și îi inspiră sufletului un regret sincer pentru păcatul săvârșit. [...] Ori de câte ori aceștia [oamenii] fac un efort pentru a realiza o schimbare în viața lor, motivați de o dorință sinceră de a face binele, se manifestă puterea lui Hristos, care îi atrage la El. O influență de care ei nu sunt conștienți acționează asupra sufletului, iar conștiința este trezită și comportamentul lor este corectat. În timp ce Domnul Hristos îi atrage să privească spre crucea Sa, ca să-L vadă pe Acela străpuns pentru păcatele lor, porunca lui Dumnezeu își regăsește locul în conștiință” (Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 26, 27).

Zilnic: Luca 24 – Ioan 6; Calea către Hristos, capitolul 3

Cine „s-a făcut că vrea să meargă mai departe”?

În cât timp s-a zidit templul?

Câți botezători erau în Israel?

Din care două motive căutau iudeii să-L omoare pe Domnul Isus?

Ce trăsături ale Domnului Isus „constituiau viața Sa”?